

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 733/2002,
22. aprill 2002,
tippdomeeni .eu kasutuselevõtu kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artiklit 156,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust,²

pärast nõupidamist regioonide komiteega,

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades, et:

1) tippdomeeni (TLD) .eu loomine on üks elektroonilise kaubanduse edendamisega seotud eesmärged e-Euroopa algatuses, mis kiideti heaks Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni kohtumisel;

2) tippdomeeni .eu loomisele viidatakse komisjoni poolt Euroopa Parlamendile ja nõukogule saadetud teatistes Interneti korraldamise ja juhtimise kohta ning nõukogu 3. oktoobri 2000. aasta määrusega, mis käsitleb Interneti korraldamist ja haldamist,⁴ seatakse komisjonile ülesandeks soodustada Interneti haldamise poliitika kooskõlastamist;

3) tippdomeenid on Interneti infrastruktuuri lahutamatu osa. Need on World Wide Web'i (WWW ehk veeb) ülemaailmse koostalitlusvõime oluliseks elemendiks. Ühendus ja kättesaadavus, mille aluseks on domeeninimedele ning nendega seotud aadresside registreerimine, võimaldab kasutajatel Interneti kaudu arvuteid ning veebilehti leida. Tippdomeenid on ka kõikide Interneti e-posti aadresside lahutamatu osa;

4) tippdomeen .eu peaks soodustama Interneti kasutamist ning ligipääsu Internetile ja Internetil põhinevale virtuaalturule vastavalt asutamislepingu artikli 154 lõikele 2, pakkudes registreerimiseks täiendavat domeeni lisaks olemasolevatele geograafilistele tippdomeenidele (ccTLD) või ülemaailmsetele tegevusvaldkondadega seotud tippdomeenidele ning suurendades selle tulemusena valikuvõimalust ja konkurentsi;

5) tippdomeen .eu peaks parandama üleeuroopaliste võrkude koostalitlusvõimet vastavalt asutamislepingu artiklitele 154 ja 155, tagades nimeserverite .eu kättesaadavuse

ühenduses. See mõjutab Interneti topoloogiat ja tehnilist infrastruktuuri Euroopas, mis saab kasu ühenduses asuvast täiendavast nimeserverite kogumist;

6) tippdomeeni .eu kaudu peaks siseturg olema Internetil rajaneval virtuaalturul paremini nähtav. Tippdomeen .eu peaks looma selgelt määratletud sideme ühendusega, sellega seotud õigusraamistikuga ning Euroopa turuga. See peaks võimaldama ühenduses asuvatel ettevõtjatel, organisatsioonidel ja füüsilistel isikutel registreerida end konkreetse domeeni alla, mis muudab selle sideme eksimatult äratuntavaks. Sellisena ei ole tippdomeen .eu mitte üksnes Euroopa elektroonilise kaubanduse võtmetähtsusega koostisosa, vaid aitab ka kaasa asutamislepingu artiklis 14 sätestatud eesmärkide saavutamisele;

7) tippdomeen .eu soodustab infoühiskonna levikut kogu Euroopas, etendab osa tulevaste liikmesriikide integreerimisel Euroopa Liitu ning aitab võidelda naaberriikide vahelise digitaalse lõhe ohu vastu. Seepärast tuleb eeldada, et käesolevat määrust laiendatakse Euroopa Majanduspiirkonnale ning Euroopa Liidu ja kolmandate Euroopa riikide vahelistes kokkulepetes võib taotleda muudatusi tippdomeeni .eu nõuete selliseks kohandamiseks, et nimetatud riikide isikud saaksid seda kasutada;

8) käesolev määrus ei piira isikuandmete kaitsega seotud ühenduse õigusaktide kohaldamist. Määrust tuleks rakendada kooskõlas eraelu ning isikuandmete kaitse põhimõtetega;

9) Interneti haldamise aluseks on üldiselt olnud mittesekkumise, isejuhtimise ja iseregulatsiooni põhimõtted. Kuivõrd see on võimalik ning olenemata ühenduse õigusaktidest tuleks nimetatud põhimõtteid kohaldada ka geograafilise tippdomeeni .eu suhtes. Tippdomeeni .eu kasutuselevõtu osas võib arvesse võtta antud valdkonna häid tavasid, mida võib vajadusel täiendada vabatahtlikuks täitmiseks mõeldud juhtnõuete või käitumisjuhistega;

10) tippdomeeni .eu loomine peaks tugevdama Euroopa Liidu mainet ülemaailmsetes andmevõrkudes ning riikide geograafiliste tippdomeenide kõrval andma Interneti nimesüsteemile lisaväärtust;

11) käesoleva määruse eesmärk on kehtestada tippdomeeni .eu kasutuselevõtu kord, näha ette registri määramine ning kehtestada üldpõhimõtted, mille raames register tegutseb. Riikide geograafilisi tippdomeene käesolev määrus ei hõlma;

12) register on üksus, mille ülesanne on tippdomeeni .eu korraldamine, haldamine ja juhtimine, sealhulgas asjaomaste andmebaaside ja avalike päringuteenuste pidamine, registreerijate akrediteerimine, akrediteeritud registreerijate taotletavate domeeninimedega registreerimine, tippdomeeni nimeserverite töö tagamine ning tippdomeeni tsoonifailide levitamine. Tippdomeeniga seotud avalikke päringuteenuseid nimetatakse edaspidi *whois*-päringuteks. *Whois*-tüüpi päringud on kooskõlas andmekaitset ja eraelu puutumatust reguleerivate ühenduse õigusaktidega. Juurdepääs nimetatud

andmebaasidele võimaldab teavet domeeninime valdaja kohta ning on oluline abinõu kasutaja usalduse tagamiseks;

13) pärast osalemiskutse avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas peaks komisjon avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse alusel määrama registri. Komisjon peaks valitud registriga sõlmima lepingu, milles tuleks sätestada registrile tippdomeeni .eu korraldamise, haldamise ja juhtimise osas kehtivad nõuded ning mis peaks olema tähtajaline ja uuendatav;

14) ühenduse nimel tegutsev komisjon on taotlenud koodi EU eraldamist Interneti geograafilise tippdomeeni loomiseks. 25. septembril 2000 avaldas Interneti nime- ja numbrisüsteemi haldav ICANN (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) otsuse, milles sätestatakse, et “alfa-2-koode võib geograafiliste tippdomeenidena kasutada üksnes juhul, kui ISO 3166-standardi haldamist korraldab asutus on oma eranditeloendis selle koodi kohta teinud reservatsiooni, mis hõlmab ISO 3166-1 mistahes kasutusjuhte, kus on tarvis asjassepuutuva riigi, territooriumi või piirkonna tunnuskoodi”. Kood EU vastab nimetatud tingimustele ning selle võib seega ühendusele eraldada;

15) praegu vastutab geograafiliste tippdomeenide registritele eraldamise eest ICANN. Nõukogu 3. oktoobri 2000. aasta määrusega kutsutakse üles geograafiliste tippdomeenide suhtes kohaldatavaid valitsuste nõuandekomitee (GAC) poolt vastu võetud põhimõtteid ellu rakendama. Register peaks ICANN-iga sõlmima GAC põhimõtetele vastava lepingu;

16) avaliku korra eeskirjadega, mis tuleks vastu võtta domeeninimede spekulatsiooni ja kuritarvitamise eesmärgil registreerimise vältimiseks, tuleks ette näha, et varem siseriiklike ja/või ühenduse õigusaktidega kehtestatud või ametiasutuste poolt tunnustatud õiguste valdajatele võimaldatakse konkreetne ajavahemik (ooteaeg), mille käigus nende domeeninimede registreerimise õigus on reserveeritud üksnes sellistele varem siseriiklike ja/või ühenduse õigusaktidega kehtestatud või ametiasutuste poolt tunnustatud õiguste valdajatele;

17) domeeninimesid ei tohiks meelevaldselt tühistada. Tühistamine on siiski võimalik eelkõige juhul, kui domeeninimi on ilmselgelt avaliku korra vastane. Tühistamispoliitikaga tuleks siiski ette näha kiire ja tõhus mehhanism;

18) nende domeeninimede seisundi määratlemiseks, mida ei uuendata või mis näiteks pärimisõigusest tulenevalt jäävad valdajata, tuleks ette näha *bona vacantia* juhtude reguleerimise eeskirjad;

19) uuele tippdomeeni .eu registrile ei peaks andma õigust luua riike tähistavate alfa-2 koodide abil teise taseme alamdomeene;

20) käesoleva määruse, tippdomeeni .eu kasutuselevõtu ja ülesannetega seotud avaliku korra eeskirjade ning avaliku registreerimispoliitika raames peaks registreerimispoliitika väljatöötamisel arvesse võtma erinevaid võimalusi, sealhulgas põhimõtet “kel paremus ajas, sel paremus õiguses”;

21) juhtudeks, kus viidatud on huvitatud isikutele, tuleks ette näha konsulteerimine eelkõige ametiasutuste, ettevõtjate, organisatsioonide ja füüsiliste isikutega. Register võiks nimetatud konsulteerimise korraldamiseks luua nõuandva organi;

22) käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, sealhulgas registri valimise, registri määramise ning avaliku korra eeskirjade vastuvõtmise kriteeriumid tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused;⁵

23) kuna liikmesriigid ei saa täielikult täita kavandatavate meetmete eesmärki, milleks on tippdomeeni .eu kasutuselevõtmine, mistõttu meetmete ulatust ja mõju arvestades oleks eesmärkide saavutamist parem tagada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva määruse eesmärk on võtta ühenduses kasutusele geograafiline tippdomeen (ccTLD) .eu. Käesoleva määrusega nähakse ette nimetatud geograafilise tippdomeeni kasutuselevõtu kord, sealhulgas registri määramise kord ning üldpõhimõtted, mille raames register tegutseb.

2. Käesoleva määruse kohaldamine ei mõjuta liikmesriikides nende riikide geograafiliste tippdomeenide suhtes kehtivat korda.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *register* – üksus, mille ülesanne on tippdomeeni .eu korraldamine, haldamine ja juhtimine, sealhulgas asjaomaste andmebaaside ja seonduvate avalike päringuteenuste pidamine, domeeninimede registreerimine, domeeninimede registri pidamine, tippdomeeni nimeserverite töö tagamine ning tippdomeeni tsoonifailide levitamine;

b) *registreerija* – isik või üksus, kes registriga sõlmitud lepingu alusel osutab registreerijatele domeeninime registreerimise teenust.

Artikkel 3

Registri omadused

1. Komisjon:

- a) kehtestab artikli 6 lõikes 3 sätestatud korras registri määramise kriteeriumid ja menetluskorra;
- b) määrab artikli 6 lõikes 2 nimetatud korras registri, olles eelnevalt avaldanud osalemiskutse Euroopa Ühenduste Teatajas ning viinud läbi sellega seotud menetluse;
- c) sõlmib artikli 6 lõikes 2 nimetatud korras lepingu, millega määratakse kindlaks tingimused, kuidas komisjon kontrollib tippdomeeni .eu korraldamist, haldamist ja juhtimist registri poolt. Komisjoni ja registri vaheline leping on tähtajaline ja uuendatav.

Register ei või registreerimisotsuseid teha enne registreerimispoliitika kehtestamist.

2. Register on mittetulunduslik organisatsioon, mis luuakse liikmesriigi õigusaktide kohaselt ning mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht ja põhitegevuskoht on ühenduses.

3. Komisjoni eelneval nõusolekul sõlmib register asjakohase lepingu tippdomeeni .eu temale eraldamise kohta. Lepingu sõlmimisel võetakse arvesse valitsuste nõuandekomitee (GAC) poolt vastu võetud asjakohaseid põhimõtteid.

4. Tippdomeeni .eu register ise registreerijana ei tegutse.

Artikkel 4

Registri kohustused

1. Register järgib käesoleva määrusega ette nähtud eeskirju, poliitikat ja menetluskorda ning artiklis 3 osutatud lepinguid. Register tegutseb läbipaistvate ning mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.

2. Registri kohustused on:

a) tippdomeeni .eu korraldamine, haldamine ja juhtimine üldistes huvides ning kvaliteedi, tõhususe, usaldusväärsuse ja juurdepääsetavuse põhimõtteid silmas pidades;

b) akrediteeritud registreerijate vahendusel domeeninimede registreerimine tippdomeeni .eu alla, kui seda taotleb:

i) ettevõtja, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või põhitegevuskoht on ühenduses, või

ii) organisatsioon, mille asukoht on ühenduses, ilma et see piiraks siseriiklike õigusaktide kohaldamist, või

iii) füüsiline isik, kelle peamine elukoht on ühenduses;

c) tehtud kulutustega otseselt seotud lõivude kehtestamine;

d) vaidluste kohtuvälise lahendamise poliitika elluviimine, mille aluseks on kulude korvamine ning domeeninimede valdajate vaheliste nimeõigustega, sh intellektuaalomandi õigustega seotud vaidluste ning registri üksikotsustega seotud vaidluste kiire lahendamine. Nimetatud poliitika võetakse vastu kooskõlas artikli 5 lõikega 1, võttes arvesse Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) soovitusi. See poliitika annab asjassepuutuvatele pooltele nõuetekohased protseduurilised tagatised ning selle kohaldamine ei mõjuta võimalikke kohtumenetlusi;

e) tippdomeeni .eu registreerijate akrediteerimise menetluskorra kinnitamine ja nimetatud menetluste läbiviimine ning tippdomeeni .eu registreerijatele tõhusate ja ausate konkurentsitingimuste tagamine;

f) domeeninimede andmebaaside turvalisuse tagamine.

Artikkel 5

Tegutsemispõhimõtted

1. Pärast registriga konsulteerimist ning artikli 6 lõikes 3 osutatud menetlust järgides võtab komisjon vastu avaliku korra eeskirjad tippdomeeni .eu kasutuselevõtu ja eesmärkide kohta ning avalikud registreerimispõhimõtted. Nimetatud eeskirjad ja põhimõtted hõlmavad:

a) konfliktide kohtuvälise lahendamise korda;

b) avaliku korra eeskirju seoses domeeninimede registreerimisega spekulatsiooni või kuritarvitamise eesmärgil, sealhulgas domeeninimede registreerimise etapiviisilist korraldust, et tagada varem siseriiklike ja/või ühenduse õigusaktidega kehtestatud või

ametiasutuste poolt tunnustatud õiguste valdajatele nõuetekohane ajutine võimalus oma nimi registreerida;

c) domeeninimede võimaliku tühistamise korda, sealhulgas *bona vacantia* juhtudel;

d) keeleküsimusi ja geograafiliste määratlustega seotud küsimusi;

e) intellektuaalomandiõiguste ja muude õiguste käsitlust.

2. Kolme kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest teevad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele teatavaks piiratud loendi nende poliitilist või territoriaalset korraldust mõjutada võivate geograafiliste ja/või geopoliitiliste mõistete üldtunnustatud nimetustest, mida edaspidi:

a) ei tohi registreerida või

b) tuleb registreerida üksnes teise taseme alamdomeeninina ning kooskõlas avaliku korra eeskirjadega.

Komisjon teavitab viivitamata registrit talle teatavaks tehtud nimetustest, mille suhtes neid kriteeriume kohaldatakse. Samaaegselt registri teavitamisega avaldab komisjon selle nimekirja.

Kui liikmesriik või komisjon esitab 30 päeva jooksul pärast avaldamist loendis oleva nimetuse osas vastuväite, võtab komisjon olukorra lahendamiseks meetmeid artikli 6 lõikega 3 ette nähtud korras.

3. Enne registreerimistoimingute alustamist võtab register komisjoni ja teiste huvitatud isikutega konsulteerides vastu tippdomeeni .eu suhtes kohaldatava esialgse registreerimispoliitika. Register võtab registreerimispoliitika osas arvesse lõike 1 kohaselt vastu võetud avaliku korra eeskirju, pidades silmas lõikes 2 nimetatud erandeid.

4. Komisjon teavitab artiklis 6 nimetatud komiteed korrapäraselt käesoleva artikli lõikega 3 seotud meetmetest.

Artikkel 6

Komitee

1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ [elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)]⁶ artikli 22 lõikega 1 loodud sidekomitee. Kuni sidekomitee loomiseni vastavalt otsusele 1999/468/EÜ abistab komisjoni nõukogu 28. juuni 1990. aasta

direktiivi 90/387/EMÜ (telekommunikatsiooniteenuste siseturu loomise kohta avatud võrgu pakkumise rakendamise kaudu)⁷ artikliga 9 loodud komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 ettenähtud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 7

Õiguste reservatsioon

Ühendus jätab endale kõik tippdomeeniga .eu seotud õigused, eelkõige käesoleva määruse rakendamiseks vajalike registri andmebaaside intellektuaalomandiõigused ning muud õigused ning õiguse määrata uus register.

Artikkel 8

Rakendusaruanne

Pärast ühe aasta möödumist käesoleva määruse vastuvõtmisest ning edaspidi iga kahe aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande tippdomeeni .eu tõhususe ja toimimise kohta.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 22. aprill 2002

Euroopa Parlamendi nimel

president

P. Cox

Nõukogu nimel

eesistuja

M. Arias Cañete

¹ EÜT C 96 E, 27.3.2001, lk 333.

² EÜT C 155, 29.5.2001, lk 10.

³ Euroopa Parlamendi 18. septembri 1997. aasta arvamus (EÜT C 65, 14.3.2002, lk 147), Nõukogu 16. juuni 1998. aasta ühisseisukoht (EÜT C 45, 19.2.2002, lk 53) ja Euroopa Parlamendi 9. veebruari 1999. aasta otsus (EÜTs seni avaldamata). Nõukogu 25. märtsi 2002. aasta otsus.

⁴ EÜT C 293, 14.10.2000, lk 3.

⁵ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁶ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁷ EÜT L 192, 24.7.1990, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/51/EÜ (EÜT L 295, 29.10.1997, lk 23).